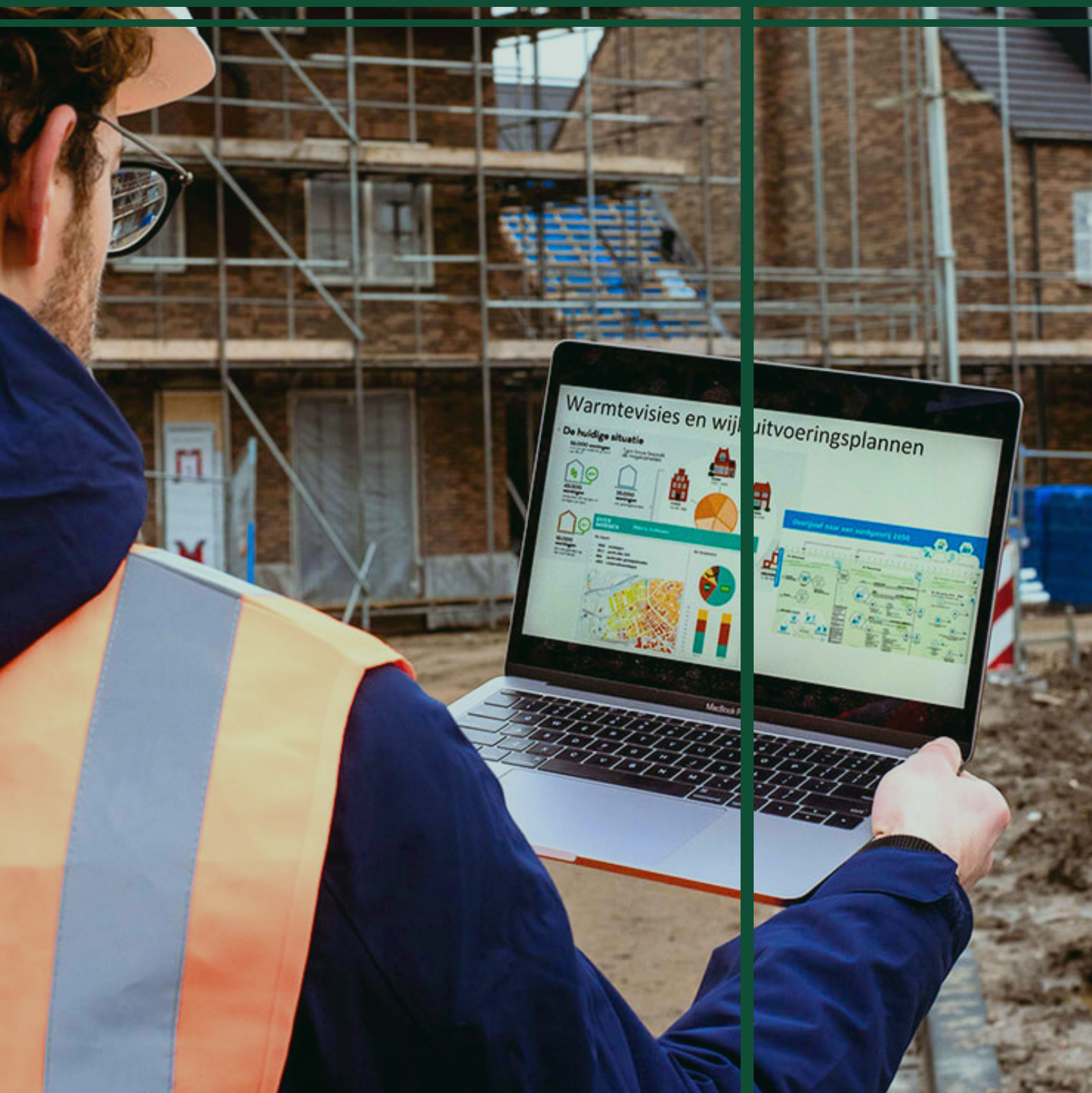

PROJECTLEIDER ENERGIETRANSITIE

DE VRAAGSTUKKEN VAN MORGEN

Jij bent projectleider energietransitie of staat op het punt dit te worden. Dan sta je voor veel uitdagingen, zoals de realisatie van een warmteprogramma, het ontwerp of de uitwerking van een (wijk)uitvoeringsplan of de daadwerkelijke uitvoering.

Aangezien deze opgaven zo verschillend zijn hebben we drie leergangen ontwikkeld:

- 1 Het warmteprogramma en de (wijk)uitvoeringsplannen.
- 2 Het (wijk)uitvoeringsplan en de implementatie.
- 3 Het hele traject: 1 en 2 samengevoegd.

Om je verder te helpen, hebben we verdieping gezocht in verschillende onderwerpen binnen het specialisme van **energietransitie**. De maatschappij, wetgeving en financiën staan niet stil. We behandelen tijdens de cursusdagen de veranderingen die op je af komen. Hoe manage je het proces van een warmteprogramma? Hoe formuleer je een opdracht voor het maken van een WUB? En wat kun je wel en niet tenderen?

Deze vragen worden tijdens de cursusdagen samen met jou beantwoord.

PROGRAMMA

We gaan tijdens deze opleiding verder waar beleid is gebleven en leggen de focus op **vaardigheden en praktische, toepasbare uitvoeringsmogelijkheden**, gezien vanuit de rol van de projectleider. Niet de techniek staat centraal, maar wat jij moet regelen. In de ochtend behandelen we steeds een inhoudelijk thema en in de middag gaan we dat praktisch toepassen in een casus. Daarbij krijgen we steeds hulp van een trainer die je helpt met projectmanagement skills, zoals leiderschap en communicatie.

1

Leergang 1: Het warmteprogramma en de (wijk)uitvoeringsplannen

- Energietransitie: het actuele speelveld met financiële en praktische toepassingen.
- Realisatie warmteprogramma: strategische vraagstukken.
- Realisatie warmteprogramma: praktische vraagstukken.
- (Wijk)uitvoeringsplan: opdrachtformulering en maken van een plan.
- (Wijk)uitvoeringsplan: het opstellen en borgen van de uitvoering.

2

Leergang 2: Het (wijk)uitvoeringsplan en de implementatie

- Energietransitie: het actuele speelveld met financiële en praktische toepassingen.
- (Wijk)uitvoeringsplan: opdrachtformulering en maken van een plan.
- (Wijk)uitvoeringsplan: het opstellen en borgen van de uitvoering.
- Uitvoering: tenderen en contracten.
- Uitvoering van een energieproject.

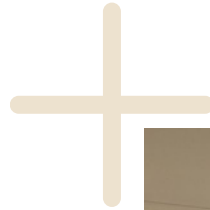
3

Leergang 3: Leergangen samengevoegd

- Energietransitie: het actuele speelveld met financiële en praktische toepassingen.
- Realisatie warmteprogramma: strategische vraagstukken.
- Realisatie warmteprogramma: praktische vraagstukken.
- (Wijk)uitvoeringsplan: opdrachtformulering en creëren van een plan.
- (Wijk)uitvoeringsplan: het opstellen en borgen van de uitvoering.
- Uitvoering: tenderen en contracten.
- Uitvoering van een energieproject.

VOOR WIE?

Iedereen die zich binnen of met de decentrale overheid bezighoudt met vraagstukken rond de energietransitie, duurzame energie, duurzaamheid, ruimtelijke ontwikkelingen, ruimtelijke ordening en warmtetransities zoals;

- Projectleider
- Adviseur
- Projectmanager
- Omgevingsmanager
- Programmamanager
- Procesregisseur
- Coördinator
- Beleidsadviseur
- Gebiedsontwikkelaar
- (Concept)Ontwikkelaar
- Landschapontwerper openbare ruimte.

Deze opleiding is op hbo-niveau.

LEERDOELEN

Leerresultaten bij aansluiting bij het gehele programma (leergang 1 en 2):

- ✓ Je hebt vaardigheden geleerd om de juiste keuzes te maken tijdens de voorbereiding in een energieproject;
- ✓ Je weet actuele ontwikkelingen te integreren in het procesverloop;
- ✓ Je bent in staat als leider van een realisatie warmteprogramma op te treden;
- ✓ Je weet welke vaardigheden je nodig hebt om te zorgen dat een (wijk)uitvoeringsplan de eindstreep haalt;
- ✓ Je kunt onderhandelen over de uitvoering van een project en weet hoe dit in een contract te verwerken;
- ✓ Je kent de tips en trucs over hoe je voor een goede uitvoering zorgt.

*DE ENERGIETRANSITIE
VRAAGT OM SPECIALISATIE*
GA VERDER DAN DE BASIS

ENERGIETRANSITIE: HET ACTUELE SPEELVELD MET FINANCIËLE EN PRAKTISCHE TOEPASSINGEN

In de aftrap van de reeks gaan we enerzijds in op een **herijking van de opgave** waar we staan. Maar minstens zo interessant is **hoe je de energiestrategie vorm gaat geven**.

Verschillende **rollen** van verschillende **stakeholders** komen aan bod en dit is een krachtenveldanalyse als het gaat om de **strategie**.

Deel 1: Introductie van het actuele speelveld

- Soorten projecten:
  - Realiseren warmteprogramma.
  - Maken uitvoeringsplan.
  - Uitvoering van een energieproject.
- Verschillende soorten projectleiders, opgaven en hun aanpak:
  - Afwachten;
  - Proces;
  - Integraal organiseren;
  - Sturend.
- Projectmanagementtechnieken.
- Projectmanagementvaardigheden.

Deel 2: Vaardigheid - inzicht en rol

- Ontwikkelen van een energieproject aan de hand van een spel met verschillende rollen, waarin de publieke financiering wordt meegenomen.
- Inspiratiesessie met praktijkvoorbeelden.

Leeropbrengsten

- Je hebt overzicht van de huidige situatie in energietransitie.
- Je kunt invalshoeken van betrokken partijen herkennen, ziet de samenhang en weet hoe je daarop kunt acteren.
- Je bent bekend met de stand van verschillende technieken.

REALISATIE WARMTEPROGRAMMA: STRATEGISCHE VRAAGSTUKKEN

Je hebt de opdracht gekregen of bent bezig met het opstellen van het eerste warmteprogramma om de transitievisie warmte te realiseren. In 2027 is dit programma afgerond en vastgesteld. De tijd verstrijkt en er verandert veel, en nog snel ook. Nu er zorgen zijn over netcongestie, is het ontzorgen van het elektriciteitsnet door in te zetten op warmtenetten extra urgent. In 2025 is ingesteld dat 50% van een warmtenet in publieke handen moet zijn. Private partijen willen minder investeren en het **hele speelveld kan veranderen**.

Lokaal heb je wellicht weer andere issues en *jij* als projectleider moet hier sturing aan geven om de plannen up-to-date te houden, waarin keuzes gemaakt **moeten** worden. Kortom, **leiderschap** is gevraagd bij een complex veranderingsproces met vele afwegingen. We leren je ook een aantal **soft skills** om je leiderschap te verbeteren.

Deel 1: Vakinhoudelijk - afwegingen

- Voorbeelden van hoe anderen met al dan niet wettelijk gedwongen veranderingen omgaan met een warmteprogramma.
- Managen van een doorontwikkeling van een gekozen energiestrategie.
- Begeleiden van een heroverweging publiek/privaat door de Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw).
- Organiseren van een keuze collectief/individueel.
- Samenwerken met andere gemeenten.
- Omgaan met de grootste juridische hobbels: de Wamtwet/warmtekavels, oplossingen en keuzes.
- Je laten informeren over de financiële gevolgen van de strategieën.

Deel 2: Vaardigheidstraining - leiderschap

- Verschillende leiderschapstijlen binnen energieprojecten.
- Zien van mogelijke valkuilen bij het leiden van een project.
- Overtuigen wanneer veranderingen plaats moeten vinden.
- Vormen van samenwerken bij energieprojecten.

Leeropbrengsten

- Hoe je moet acteren bij nieuwe strategische keuzes.
- Hoe je als projectleider juridische vraagstukken aanpakt.
- Welke eisen je kunt stellen aan financiële raming op hoog niveau.
- Hoe je effectief leiding geeft aan een dergelijk veranderingstraject.

REALISATIE WARMTEPROGRAMMA: PRAKTISCHE VRAAGSTUKKEN

Naast keuzes in **strategische vraagstukken** moet ook op de actualiteit van verbreding en verdieping van deze vraagstukken geacteerd worden als het gaat om het warmteprogramma. Er komt veel op je af, maar door kritisch te blijven denken en alles goed te ordenen blijf je de hoeveelheid de baas en weet je de juiste **prioriteiten te stellen**.

Deel 1: Vakinhoudelijk - aan het werk met actualiteit van het warmteprogramma.

- Combinatie nieuwe opgaven: gebiedsgericht werken als het gaat om energie, wonen en werken en klimaat.
- Hoe laat je een stakeholderanalyse maken om de strategie te herijken?
- Wat moet je weten over 5G-warmtenetten om alle energieopgaven aan elkaar te koppelen?
- Kan en moet je sturen op groen gas en waterstof?
- Stel de juiste vragen bij het zoeken naar oplossingen per huis of individueel/klein-collectief.
- Zorg dat je up-to-date bent over snelle ontwikkelingen van tijdelijke opslag.
- Niet vergeten: de rol van de gemeente in duurzame mobiliteit.

Deel 2: Vaardigheidstraining - kritisch denken en logisch redeneren.

- Kritisch denken: investeren in 4G als 5G eraan komt?
- Logisch redeneren: is er wel voldoende groen gas?
- Hoofd- en bijzaken onderscheiden, zeker bij individuele oplossingen.
- Met welke oplossingen bereik je het meeste effect in één keer?

Leeropbrengsten

- Je kunt aan de slag met gebiedsgericht werken.
- Je weet hoe je moet sturen op nieuwe ontwikkelingen.
- Je kunt bepalen waar de gemeente staat.

WIJKUITVOERINGSPLAN: OPDRACHTFORMULERING EN MAKEN VAN EEN PLAN

Het (wijk)uitvoeringsplan brengt de warmtetransitie dicht bij burgers en bedrijven.

Als projectleider zul je dat plan natuurlijk veelal niet zelf maken, maar moet je het **proces aansturen**. Alles begint bij een goede uitvraag. Maar er is nog een voorvraag: welke businesscase of -cases kunnen uit en welke **interne capaciteit** is er? Doelstelling van deze masterclass is hoe je binnen afzienbare tijd een uitvraag formuleert en de **resultaten** onderweg met je team blijft **monitoren**.

Deel 1: Vakinhoudelijk - maken

(wijk)uitvoeringsplan

- Voorbeelden van (wijk)uitvoeringsplannen in vooral bestaande voorraad.
- Laten opzetten van een businesscase voor gekozen uitvoeringsstrategie, inclusief knelpuntanalyse voor risico's.
- Hoe vorm je een team: wie heb je nodig?
- Formuleren van een opdracht voor het maken van een (wijk)uitvoeringsplan.
- Begeleiden van het maken van een uitvoeringsplan: isoleren, warmtenet, WKO, groen gas, all-electric.
- De omgeving steeds blijven betrekken: hoe en hoe vaak?
- Voorbereiden besluitvorming van een plan door de raad.

Deel 2: Vaardigheidstraining - teamwerk

- Doel en richting voor het team bepalen.
- De uitdagingen en valkuilen in een team bij het formuleren van een opdracht.
- Hoe motiveer je je team wanneer het project korte tijd stil(ler) ligt?
- Hoe als team te handelen bij kritiek van buiten.

Leeropbrengsten

- Je bent in staat een plan van aanpak voor een (wijk)uitvoeringsplan te maken.
- Je kunt een opdracht formuleren.
- Je kunt het proces van het maken van het plan monitoren en je weet je team daarbij te betrekken.

WIJKUITVOERINGSPLAN: BORGEN VAN DE UITVOERING EN OPSTELLEN ENERGIEPLAN

Het (wijk)uitvoeringsplan maken is één, ervoor zorgen dat iedereen zich er zoveel mogelijk aan houdt is twee. Om dat voor elkaar te krijgen kun je in ieder geval het **publiekrecht** voor je laten werken. De Omgevingswet biedt meer kansen dan bestemmingsplannen. Het **doel van deze masterclass** is te leren hoe je de gewenste strategie kan borgen. Tevens proberen we een praktische uitvoeringsagenda te maken. Het vraagt immers het nodige **gepuzzel en creativiteit** om de juristen aan het werk te zetten.

Deel 1: Vakinhoudelijk - borgen uitvoering (wijk)uitvoeringsplan

- Instellen van onderzoek naar het beste alternatief, inclusief meekoppelkansen.
- Varianten laten maken met ten minste 50% publiek eigendom van een warmtenet.
- Laten opstellen van (planregels voor) (wijk)uitvoeringsplannen.
- Verankeren van publieke belangen in bestemmingsplannen/omgevingsplan/programma en vergunningen.
- Borgen van samenwerking met partners als energie- en woningcorporaties.
- Opstellen van plan voor een realistische uitvoering, inclusief subsidies.

Deel 2: Vaardigheidstraining - analytische en onderzoeksvaardigheden

- Je overziet de (mogelijke) consequenties van bepaalde keuzes en denkt vooruit.
- Je kunt goed verbanden leggen als het gaat om energiemaatregelen en verschillende RO-instrumenten.
- Je oordeelt niet zonder dat je het vraagstuk van meerdere kanten hebt bekeken.
- Doorvragen en luisteren: niet iedere plannenmaker is in staat om jouw opgave goed te verwerken.

Leeropbrengsten

- Weten wat je wel en niet moet doen bij het informeren van burgers en bedrijven.
- Je kunt de juiste juridische middelen laten inzetten om het uitvoeringsplan te borgen.
- Je leert de mogelijkheden van de nieuwe Omgevingswet.
- Je brengt je keuzes steeds in beeld, zodat je beslissingen logisch zijn.

UITVOERING: TENDEREN EN CONTRACTEN

Als het (wijk)uitvoeringsplan gereed is en je weet welke technieken je gaat toepassen, dan is het zaak dat het ook daadwerkelijk gebeurt. In korte tijd moeten allerlei procedures in gang worden gezet om de juiste partijen te selecteren en te binden in contracten. Mogelijk liggen er **raamovereenkomsten**, maar moeten die voor deze wijk aangescherpt worden. In deze masterclass gaat het veel over organiseren, maar ook over onderhandelen. De functie als projectleider is immers zeer dynamisch.

Deel 1: Vakinhoudelijk - voorbereiden van de uitvoering.

- Begeleiden van het tenderen van schaarse rechten (bijv. opstalrechten voor zon/wind, laadpalen, waterstofstations, aquathermie).
- Uitgeven van kavels voor warmtenetten door gemeenten.
- Organiseren van lokaal eigendom.
- Governance bepalen van warmtesystemen in nieuwbouw (w.o. toepassing van WKO in collectieve systemen).
- Formuleren van voorwaarden voor energievoorzieningen in (anterieure) overeenkomsten tussen de gemeente, vastgoedontwikkelaar en eigenaren.
- Uitvoeren van samenwerkingsovereenkomsten, zoals het onderbrengen van energiecontracten bij bestaande of nieuwe entiteiten of partners.

Deel 2: Vaardigheidstraining – onderhandelen.

- Verschillende belangen in energieprojecten.
- Het beste resultaat voor de betrokken partijen.
- Onderhandelings technieken.
- Sturen op het proces.

Leeropbrengsten

- Je weet hoe je een tenderdocument op laat stellen.
- Je kunt onderhandelen met (energie)partijen om het plan te implementeren.
- Je leert welke afwegingen je kunt maken ten aanzien van toekomstige warmtekavels als daar sprake van is.

UITVOERING VAN EEN ENERGIEPROJECT

Wanneer de partijen zijn geselecteerd, de **contracten zijn afgesloten** of bepaald is wat de bewoners en bedrijven zelf moeten ondernemen, dan moet het buiten gaan gebeuren. **Afstemming** dient plaats te vinden, de voortgang dient bewaakt te worden en problemen die niet van tevoren waren bedacht dienen te worden opgelost. Aan jou als **projectleider implementatie energietransitie** de taak om hier toezicht op te houden.

Deel 1: Vakinhoudelijk – uitvoering energieproject

- Projectmanagement van de uitvoering.
- Inventariseer nogmaals aanpassingen aan woningen en bedrijven bij verschillende technieken.
- Verkrijg zicht op de kosten van de aanpassingen en bekostiging: split-incentives.
- Regelen omgevingsmanagement van een energieproject.
- Aansturen van aannemers, installateurs etc.
- Tips en trucs bij mogelijke problemen.
- Rapportage naar directie en bestuur.
- Werken aan een casus.

Deel 2: Vaardigheidstraining - planning en communicatie

- Effectieve projectmanagementtechnieken:
- Zorg voor voldoende informatie voor beslissingen
- Werkzaamheden en verantwoordelijkheden doelgericht organiseren
- Motiveren en inspireren rondom projecten
- Weerstand omzetten naar samenwerking

Deel 3: Paperpresentatie

- De opleiding wordt afgesloten met presentaties over de lesstof en de eigen onderzoeksresultaten van de studenten.

Leeropbrengsten

- Je weet aan welke aanpassingen van woningen en bedrijven je moet denken en wat de kosten hiervan zijn.
- Je kunt het omgevingsmanagement van een energieproject inrichten.
- Je kan verantwoording afleggen van de (voortgang) van je project naar directie en bestuur.

I N C O M P A N Y

Al deze masterclasses zijn ook beschikbaar als incompany. Hierbij leveren we maatwerk en passen we het programma en de casusopdrachten volledig aan op de wensen en leerdoelen van jouw team of afdeling.

'SUPERINHOUDELIJK MET EEN PERSOONLIJKE BENADERING. MAATWERK TOT OP HET BOT'

O V E R   S C O B E

Scobe Academy is al twintig jaar gespecialiseerd in professionele opleidingen op het gebied van gebiedsontwikkeling, planeconomie, Omgevingswet, vastgoedrecht, maatschappelijk vastgoed en duurzame gebiedsontwikkeling.

Al onze docenten zijn koploper in hun vakgebied en weten welke handvatten er in de praktijk echt toe doen.

INVESTERING

- Gehele opleiding €4.495,-
- Leergang 1 of 2 € 3.695,-
- Masterclass 1 dag € 845,-

SCOB E . N L

VRAGEN EN INSCHRIJVEN?
WE HELPEN JE GRAAG
